

Ajuntament de
Sant Gregori

INFORME MEDIAMBIENTAL DEL POUM DE SANT GREGORI

Dossier resum

DOSSIER RESUM

1. INTRODUCCIÓ

L'informe mediambiental es realitza pel compliment de la Llei 2/2002 d'urbanisme, modificada per la Llei 10/2004, segons la qual tot POUM ha d'incorporar l'informe mediambiental.

El contingut de l'informe respon a l'article 10.3 del Decret 287/2003, pel qual s'aprova el Reglament parcial de la Llei 2/2002:

- Part descriptiva de l'àmbit territorial de la figura en qüestió, és a dir, de tot el terme municipal de Sant Gregori i del planejament vigent.
- Anàlisi ambiental identificant àrees de risc, àrees d'especial protecció segons normativa ambiental, i àrees d'interès a conservar per la seva singularitat o fragilitat.
- Criteris d'ordenació del territori que cal tenir presents en el nou POUM, com a justificació de l'ordenació.

2. PLANEJAMENT ACTUAL VIGENT: NORMES SUBSIDIÀRIES

El Planejament urbanístic actualment vigent al municipi de Sant Gregori queda regulat per les Normes Subsidiàries de Planejament aprovades definitivament el 27 de febrer de 1987. Aquestes NNSS tenien per objecte la classificació del sòl urbà, el sòl urbanitzable no programat i el sòl no urbanitzable:

- El sòl apte per urbanitzar delimitat per les NNSS està pràcticament tot desenvolupat, a excepció dels sectors de Ginestar, Mas Arbat, Can Serra i Jueria Nord; aquest darrer, sòl urbanitzable industrial.
- El sòl no urbanitzable es classifica segons sigui d'usos agrícoles o forestals; les NNSS contempnen uns espais i edificis protegits:
 - Muntanya de Sant Grau
 - Ermita de Santa Afra
 - Totes les esglésies i parròquies
 - Cementiris
 - Castells, masies i cases significatives
 - Zones amb vegetació de ribera

La intensitat de trànsit actual pel centre del nucli de Sant Gregori posa de manifesta la necessitat d'una variant. Hi ha dues alternatives bàsiques: la nord i la sud; de l'alternativa sud es poden plantejar, a grans trets, dos traçats: alternativa sud sense creuar la riera de Llémana i alternativa sud creuant la riera de Llémana, pel pla d'Argelaguet.

3. ANÀLISI AMBIENTAL

3.1. PATRIMONI GEOLÒGIC

Es planteja la geologia com a criteri per a l'avaluació de l'interès ambiental d'un territori atesa la seva important aportació com a testimoniatge del conjunt d'esdeveniments que s'han produït al llarg de la història de la Terra, coneguts com a "registre geològic".

Si bé al terme municipal de Sant Gregori no hi ha inventariat cap espai d'interès geològic inclòs al IEIGC (Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya), cal constatar l'interès per la seva singularitat – afloraments puntuals que es troben a pocs llocs de Catalunya- dels materials volcànics que formen part de la colada del volcà d'Adri; els afloraments de basalt olivínic es troben a la riera de Canet i al Torrent de Gàrrep.

3.2. HIDROLOGIA

Hidrologia superficial: Els dos principals cursos fluvials que drenen el terme municipal (el Ter i el seu afluent, la riera del Llèmana) presenten, d'acord amb l'estudi "Planificació de l'Espai Fluvial de les Conques del Baix Ter" realitzat per l'ACA, unes àrees de risc d'inundació per un període de retorn de 500 anys, en el qual caldrà seguir les limitacions d'usos establerts per l'ACA.

Hidrologia subterrània: El municipi de Sant Gregori no pertany a cap aquífer protegit ni tampoc pertany a cap "Zona vulnerable per a la contaminació de nitrats de fonts agràries"; en aquest darrer aspecte, constatar que, d'acord amb l'Auditoria Ambiental Municipal, el terme municipal de Sant Gregori, amb la superfície agrícola disponible i amb el total d'explotacions, disposa de capacitat suficient per rebre residus ramaders, sense hipotecar la qualitat de les aigües subterrànies.

3.3. VEGETACIÓ I FAUNA

L'interès de la vegetació de Sant Gregori té tres aspectes principals:

- **Ecològic:** relacionat amb el valor les comunitats vegetals que conté i amb la flora (conjunt d'espècies de plantes presents) i la fauna que allotja; també amb factors com la protecció del sòl, la influència en els aquífers, la protecció de les ribes dels rius, i la resistència i capacitat de regeneració enfront dels incendis.
- **Paisatgístic i lúdico-cultural:** lligat a uns valors estètics, a una imatge del municipi i a tota una història i a uns lligams sentimentals i usos d'esbargiment de la seva població.
- **Econòmic:** lligat a unes explotacions forestals tradicionals (fusta, suro, carbó vegetal); ha tingut una considerable influència social i un molt important paper en l'afaiçament del paisatge vegetal.

Cal no oblidar que, tot i els seu caràcter considerablement artificial, els conreus formen –molt significativament– part del paisatge vegetal i participen absolutament dels tres aspectes esmentats.

Destacar tres tipologies d'àrees d'especial interès a conservar i potenciar:

- **Corredors biològics,** els quals caldrà vetllar, tant a nivell municipal, com respecte els municipis veïns, atès que tendeix a haver-hi una situació de tancament entre Sant Gregori i Girona-Salt, potser també entre Sant Gregori i Bescanó i, ja dins el propi terme, la urbanització, fins i tot esparsa, a l'entorn de la carretera GI-531 tendeix a produir una barrera des de l'autopista AP-7 fins pràcticament la riera de Canet.

- Hàbitats definits com d'interès comunitari per la Unió Europea (Hàbitats d'Interès Comunitari segons Directiva 92/43/CE, modificada per la 97/62/CE), amb una presència prou àmplia en el municipi: Boscos escleròfil·les (Suredes (codi 9330) i Alzinars (codi 9340); Pinedes mediterrànies (Pinedes de pi blanc i de pi pinyer (codi 9540)) i Boscos caducifolis (Vernedes (codi 91E0) i salzedes, alberedes i omedes (codi 92A0)).
- Hàbitat singular, de reduïda extensió, a la zona temporalment embassada del Prat de Castell, que porta associat una flora i fauna dels ecosistemes aquàtics i d'aiguamoll i que per tant, és especialment destacable per la seva fragilitat i raresa i mereix ser tingut en compte.

3.4. ÀREES PROTEGIDES

El municipi de Sant Gregori no presenta cap espai natural protegit inclòs dins el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN). Tanmateix, per la seva proximitat al municipi, mereix indicació l'àmplia zona forestal de les Muntanyes de Rocacorba, al nord, la del Puig de la Banya del Boc, al nord-oest, i la de les Gavarres, al sud-est, incloses en el PEIN. Aquest fet demostra la importància ambiental del conjunt agroforestal de la Vall del Llèmena com a espai d'interconnexió ecològica.

4. CRITERIS D'ORDENACIÓ TERRITORIAL

Al terme municipal de Sant Gregori s'han diferenciat uns àmbits d'acord amb el seu ús actual, amb els quals es pretén orientar en relació al desenvolupament sostenible del territori:

ÀMBIT	DEFINICIÓ	INTERÈS	RECOMANACIONS
A.- Àmbit urbà	Nucli urbà central (nucli urbà de Sant Gregori), incloses les zones d'expansió urbanes recents i les adjacents.	> Es valora positivament la concentració de la superfície urbana en aquesta zona.	> El creixement del nucli està condicionat a la futura variant de Sant Gregori. Caldrà un estudi de detall de les alternatives de traçat.
B.- Àmbit suburbà	Àrees amb espais urbanitzats (urbans i industrials), dispersos al llarg de la carretera Gi-531, des del límit del municipi fins a la riera de Canet.	> Zona que actua com a corredor terrestre.	> Cal vetllar per evitar la total impermeabilització d'aquesta zona.
C.- Àmbit rural agrícola	Espais oberts i planers del Pla de Sant Gregori, Pla de Cartella i nuclis rurals històrics i agrupacions rurals.	> Interès per l'encaix harmònic dels nuclis rurals històrics i agrupacions rurals en el paisatge i per ser una zona agricolament activa. > Interès per la connexió biològica i paisatgística.	> Preservar aquestes àrees del procés constructiu. > Mantenir i potenciar el seu caràcter agrícola i natural.
D.- Àmbit rural forestal	Masses forestals fraccionades entre les planes agrícoles.	> Interès per la connexió biològica i paisatgística.	> Potenciar la gestió de la massa forestal per garantir la seva conservació i evitar el seu abandonament i els processos erosius.
E.- Àmbit d'Espai Especial Valor Natural	Vegetació de ribera	> Bon estat de conservació i principals corredors biològics (aquàtics i terrestres).	> Conservar i potenciar els boscos de ribera naturals. > No fer noves plantacions d'arbres en perjudici de la vegetació de ribera.
	Zona humida del Prat del Castell	> Zona que acull uns hàbitats singulars, propis de prats humits.	> Conservar la zona i evitar qualsevol actuació que modifiqui el seu caràcter natural.
	Muntanya de Sant Grau	> Unitat de relleu d'interès paisatgístic (teló de fons des de l'est i façana natural des de la resta de visuals). > Acull hàbitats d'interès comunitari (alzinars i suredes).	> Potenciar la gestió de la massa forestal per garantir la seva conservació i evitar el seu abandonament i els processos erosius. > Estudiar la possibilitat d'incloure la muntanya de Sant Grau en el Pla d'Espais d'Interès Natural per assegurar el manteniment dels seus valors naturals i paisatgístics.

5. RECOMANACIONS

Com a recomanacions generals cara a la conservació del patrimoni natural de Sant Gregori caldria destacar les següents:

- Afavorir el creixement dels boscos naturals: suredes, alzinars, rouredes (d'interès conservacionista i poc inflamables), així com els boscos de ribera de caràcter més natural; no fer noves plantacions d'arbres en perjudici dels boscos naturals (alzinars, suredes, boscos mixts, boscos de ribera).
- És recomanable una atenció especial a la xarxa fluvial amb l'objectiu de potenciar el bon estat dels seus ambients de ribera, atès que són ambients de gran dinamisme i de regeneració espontània bastant fàcil si desapareixen els factors que els degraden. Actuen també com a refugis de fauna (no només l'estrictament aquàtica i de ribera) i, corredors fluvials, o corredors fluvials i terrestres alhora.
- En relació a l'espai fluvial caldrà, a més, tenir en compte els criteris tècnics de definició d'usos per la Zona Inundable de període de retorn de 500 anys, recomanats per l'ACA, encaminats, principalment, a evitar danys importants.
- Afavorir la restauració de graveres i la potenciació de basses naturals (sense peixos ni crancs americans). S'incidiria positivament en les poblacions d'amfibis i en la fauna en general; és una actuació cada cop més freqüent cara a potenciar la conservació d'espècies, la biodiversitat i la regeneració d'indrets degradats o amb possibilitats de millora.
- Mantenir el caràcter predominantment agrícola i forestal que defineix el municipi i que permet una certa varietat faunística i una alternança o mosaic d'ambients naturals i seminaturals que s'estén de manera quasi contínua; cal no oblidar que els conreus tenen una importància ecològica i paisatgística molt transcendent.
- Mantenir sense alterar l'horitzó paisatgístic del bloc de Sant Grau, característic del municipi i de diferents poblacions properes.
- Mantenir l'actual caràcter rural i amable dels petits nuclis habitats de Sant Gregori, que formen part de la imatge tradicional i equilibrada del municipi, preservant-lo del procés constructiu.
- Evitar dins el possible un creixement urbà que estableixi discontinuïtats o barreres dins els ambients naturals i seminaturals, impedit els fluxos dels moviments habituals o de dispersió de les espècies animals. Conservar per tant una franja de pas entre Sant Gregori i Girona, i evitar la total impermeabilització del sector del nord-oest del nucli de Sant Gregori.
- Realitzar un estudi de detall que compari tècnicament i ambientalment les alternatives de traçat de la variant de Sant Gregori: alternativa Nord i Sud (sense creuar la riera del Llémana i creuant-la). En aquest sentit, constatar l'interès del sector occidental del terme municipal (Muntanya de Sant Grau i riu Ter fins a la confluència amb el Llémana), el qual es recomana preservar de qualsevol infraestructura que deteriori els seus valors naturals.

Sant Gregori, gener de 2005